

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/197/2018
Identifikačné číslo spisu: 1115203265
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1115203265.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. N. L., bývajúcej v R., L. X, zastúpenej Mgr. Borisom Lisým, advokátom s o sídlom v Bratislave, Klariská 7, a advokátskou kanceláriou TaylorWessing e/n/w/c advokáti s. r. o., so sídlom v Bratislave, Panenská 6, IČO: 35 905 832, proti žalovanej E. T., bývajúcej v R., Š. XX, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Mišík, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 21/A, IČO: 36 862 746, o zaplatenie 420.000,- € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 6C/19/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. januára 2018 sp. zn. 2Co/156/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. februára 2017 č. k. 6C/19/2015-327 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 100.000,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 3. júla 2012 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52 %.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie vyhodnotil, že medzi žalobkyňou a žalovanou došlo k uzavretiu ústnej príkaznej zmluvy, predmetom ktorej bol záväzok žalovanej pre žalobkyňu vykonať činnosti spojené s realizáciou zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o kúpe cenných papierov. Udelením plnomocenstva žalovanej, bola žalovaná vo vzťahu k tretím osobám oprávnená konať ako priamy zástupca žalobkyne v jej mene a na jej účet. Príkazný vzťah sa tak týkal len vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou a netýkal sa vzťahu s tretími osobami. Z predložených listinných dokladov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná vykonala príkaz žalobkyne a uzavrela so spoločnosťou S.P. Partners, s.r.o. zmluvu o kúpe cenných papierov, na základe ktorej predala 1 ks hromadnej akcie reprezentujúcej 16 kmeňových akcií za kúpnu cenu 420.000,- €. Po vykonaní príkazu

bola žalovaná povinná previesť na žalobkyňu všetok úžitok z vykonaného príkazu; táto povinnosť vyplýva zo zákona. Povinnosť previesť na príkazcu všetok úžitok nie je časovo určená a ani nie je viazaná na žiadosť príkazcu, v zásade je daná okamihom, keď príkazníkom uskutočnené plnenie prinieslo príkazcovi úžitok. Žalovanej podľa názoru súdu prvej inštancie táto povinnosť vznikla prijatím kúpnej ceny v štyroch splátkach, a to vo výške 100.000,- € dňa 19. septembra 2011, vo výške 100.000,- € dňa 7. novembra 2011, vo výške 120.000,- € dňa 30. januára 2012 a dňa 2. júla 2012 vo výške 100.000,- €.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že v záväzkovom právnom vzťahu založenom príkaznou zmluvou nie je pri posudzovaní premlčania určujúce, kedy žalobkyňa pri absencii iného určenia doby plnenia vyzvala žalovanú na vydanie úžitkov a učinila ich tak splatnými v zmysle ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). V tejto súvislosti zdôraznil, že premlčacia doba začína plynúť deň po tom, čo právo na vydanie úžitkov vzniklo, pretože týmto dňom mohol žalobca svoje právo vykonať, t. j. odôvodnene ho uplatniť žalobou na súde. Vychádzajúc z čl. 3. bod 3.1 zmluvy o kúpe cenných papierov zo dňa 2. septembra 2011, kúpna cena bola zaplatená v splátkach, pre každú splátku bežala samostatná premlčacia lehota podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, preto povinnosť žalovanej previesť na žalobkyňu úžitky, podľa názoru súdu prvej inštancie, vznikla dňom prijatia jednotlivých splátok kúpnej ceny, a to v časti kúpnej ceny 100.000,- € dňom 19. septembra 2011, v časti kúpnej ceny 100.000,- € dňom 7. novembra 2011, v časti kúpnej ceny 120.000,- € dňom 30. januára 2012 a v časti kúpnej ceny 100.000,- € dňom 2. júla 2012. Nakoľko si žalobkyňa nárok uplatnila žalobou doručenou súdu dňa 2. februára 2015, urobila tak v čase, keď časť jej nároku vo výške 320.000,- € bola už premlčaná.

1.3. Námetka žalobkyne, že žalovaná vzniesla námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi a jedná sa o zneužitie práva na úkor žalobkyne, nie je podľa názoru súdu prvej inštancie dôvodnou. Ak sa žalobkyňa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka, je podľa názoru súdu prvej inštancie namieste skúmať, či sama vyvinula dostatočnú mieru starostlivosti a predvídateľnosti pri ochrane svojich práv. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania žalobkyňa mala najneskôr vo februári 2014 vedomosť o tom, že žalovanej bola vyplatená kúpna cena, a napriek uvedenému podala žalobu až 2. februára 2015, čo nemožno hodnotiť ako obozretné a predvídateľné správanie.

1.4. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a s prihliadnutím na dôvodnosť vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej, súd prvej inštancie posúdil žalobu v časti o zaplatenie sumy vo výške 100.000,- € ako dôvodnú. Nakoľko žalovaná nevydala žalobkyňi úžitok, dostala sa tak do omeškania deň nasledujúci po jeho prijatí t. j. dňom 3. júla 2012, preto súd prvej inštancie uložil žalovanej zaplatiť úroky z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100.000,- € od 3. júla 2012 do zaplatenia.

1.5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa pomeru úspechu vo veci a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne a žalovanej rozsudkom z 10. januára 2018 sp. zn. 2Co/156/2017 zmenil zamietajúci výrok prvostupňového súdu tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 320.000,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 4. júla 2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), potvrdil zamietajúci výrok prvostupňového súdu, ktorým zamietol žalobu v časti nároku žalobkyne na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne so sumy 320.000,- € za deň 3. júl 2012 (II. výrok), zmenil výrok prvostupňového súdu o trovách konania tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok) a vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (IV. výrok).

2.1. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], túto prejednal s nariadením pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné a súčasne, že odvolanie žalobkyne dôvodné je. V predmetnej veci odvolací súd na preskúmanie a prehodnotenie právneho posúdenia vo veci nariadil pojednávanie na deň 10. januára 2018. Právni zástupcovia boli o termíne odvolacieho pojednávania riadne oboznámení na odročenom pojednávaní dňa 6. decembra 2017, a teda boli upovedomení zákonným spôsobom.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil otázku premlčania a súčasne aj začiatku plynutia lehoty vzťahujúcej sa k premlčaniu. Je nepochybné, že medzi žalobkyňou a

žalovanou vznikol vzťah na základe príkaznej zmluvy. Výstvára tu však otázka vydania týchto finančných prostriedkov, a to buď na základe príkaznej zmluvy alebo na základe vydania bezdôvodného obohatenia tak, ako požaduje žalobkyňa. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný nárok na zaplatenie týchto finančných prostriedkov vznikol žalobkyni titulom uzavretej príkaznej zmluvy. Povinnosť previesť na príkazcu všetok úžitok z vykonaného príkazu vyplýva žalovanej priamo zo zákona (§ 727 OZ). Vzhľadom na to, že ústna príkazná zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovanou neobsahovala žiadne dojednanie strán ohľadom plnenia príkazu v splátkach (žiadna zo strán sporu to v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdila), je nepochybné, že realizácia príkazu bola vykonaná až pripísaním poslednej splátky na účet žalovanej. Samotná skutočnosť, že žalovaná si dohodla v rámci zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, t. j. vo vzťahu k tretej osobe (kupujúcemu) plnenie v splátkach, je v prípade vzťahu z príkaznej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou bezpredmetné. Inak povedané, príkaz bol splnený (zavŕšený, dokonaný) až pripísaním poslednej splátky kúpnej ceny na účet žalovanej, a od tohto dňa, t. j. od 3. júla 2015 bola žalovaná povinná vydať finančné prostriedky získané realizáciou príkaznej zmluvy žalobkyni. Rozhodujúcim tu bolo obdržanie celej kúpnej ceny za predané akcie (príkaz tu bol splnený až zaplatením celej kúpnej ceny, teda až uhradením poslednej splátky kúpnej ceny spoločnosťou S.P. Partners, s.r.o. - viď slovné spojenie § 727 OZ „všetok úžitok z vykonaného príkazu“), a teda až okamihom obdržania celej kúpnej ceny za predané akcie vznikla žalovanej povinnosť túto kúpnu cenu (ako úžitok z vykonaného príkazu) s poukazom na ust. § 727 OZ vydať žalobkyni. Súd prvej inštancie sa dopustil pochybenia v tom, že nerozlišoval právny vzťah (a nároky z neho plynúce) vzniknutý medzi stranami sporu z príkaznej zmluvy od právneho vzťahu uzavretého medzi žalobkyňou a spoločnosťou S. P. Partners, založeného na základe zmluvy o kúpe cenných papierov zo dňa 2. septembra 2011, ktorú v mene žalobkyne uzatvorila žalovaná. Závery súdu prvej inštancie ohľadom premlčania sa preto mohli týkať iba premlčania nárokov na zaplatenie jednotlivých splátok kúpnej ceny vo vzťahu ku kupujúcemu - spoločnosti S. P. Partners (na podklade uzavretej kúpnej zmluvy), avšak nie premlčania nároku žalobkyne na vydanie úžitku z vykonaného príkazu vo vzťahu k žalovanej (na podklade uzavretej príkaznej zmluvy). Je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa prostredníctvom príkaznej zmluvy odpredávala balík akcií vo svojom vlastníctve, za ktoré očakávala kúpnu cenu (nie iba jej časť). Aj samotný príkaz bol potom formulovaný na odpredaj dohodnutého balíka akcií a prevzatie kúpnej ceny za ich predaj. Preto bol príkaz zavŕšený (splnený) predajom celého balíka akcií a obdržaním celej kúpnej ceny za ich predaj.

2.3. Žalovaná by sa podľa názoru odvolacieho súdu mohla brániť tvrdením o premlčaní vydania jednotlivých dielčích úžitkov z vykonaného príkazu iba za situácie, že by v konaní preukázala, že žalobkyni ponúkala aj čiastočné plnenie (úžitky) príkazu (§ 566 Občianskeho zákonníka), teda že bola ochotná a pripravená plniť svoj dlh po častiach. Na túto otázku síce žalovaná v konaní pred odvolacím súdom uviedla, že matke čiastočné finančné prostriedky ponúkla, avšak z výpovede v konaní pred súdom prvej inštancie (č. l. 292) vyplýva, že investované finančné prostriedky podľa tvrdení žalovanej patrili spoločnosti V. R. a boli vybraté v roku 2006 z tejto spoločnosti a investované do tejto investície. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie uviedla, že neinvestovala pod svojím menom, nakoľko dôverovala žalobkyni. Inak povedané, z odpovede žalovanej vyplýva, že nemala dôvod informovať žalobkyňu, aby si finančné prostriedky prevzala, nakoľko mala za to, že tieto patria jej. Žalobkyňa tak nielenže nemala vedomosť o tom, že žalovanej už bolo z kúpnej ceny spoločnosťou S. P. Partners čiastočne plnené, ale žalovaná jej takto obdržané čiastkové plnenia kúpnej ceny pre účely vydania úžitku z vykonaného príkazu nikdy neponúkla.

2.4. V tejto súvislosti odvolací súd ešte dodal, že žalobkyňa by bola oprávnená a zároveň povinná žiadať plnenie (vydanie úžitku z vykonaného príkazu) v splátkach (po častiach) vo vzťahu k žalovanej iba za situácie, že by uvedené mali žalobkyňa a žalovaná v príkaznej zmluve dohodnuté, pričom existencia takejto dohody z ničoho nevyplývala, alebo za situácie, že žalobkyňa by dodatočne zmenila obsah príkaznej zmluvy (zmenila príkaz v tom), že by umožnila žalovanej splniť príkaz i v splátkach, čo sa však nestalo. Iba pri tomto výklade by bolo možné akceptovať premlčanie každej jednotlivéj splátky (dielčieho plnenia) samostatne. Za situácie, že žalovaná mala povinnosť vydať plnenie z príkazu ihneď po splnení príkazu, nie je možné akceptovať premlčanie každej splátky príkazu samostatne, nakoľko plnenie v splátkach bolo dohodnuté výlučne medzi žalovanou a treťou osobou - kupujúcim. Z obsahu spisu je nepochybné, že žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 2. februára 2015, pričom posledná splátka bola na účet žalovanej pripísaná dňa 3. júla 2012, teda týmto dňom splnila žalovaná príkaz a bola povinná

vydať finančné prostriedky získané príkazom žalobkyni. Premlčacia doba teda uplynula dňa 4. júla 2015 (§ 122 OZ). Je nepochybné, že žaloba bola podaná v lehote troch rokov od pripísania poslednej splátky na účet žalovanej, t. j. 2. februára 2015, a preto celý dlh žalovanej voči žalobkyni nemôže byť premlčaný.

2.5. Odvolací súd v ďalšom považoval za potrebné vyjadriť sa aj ku skutočnosti, prečo v danom prípade nie je možné aplikovať na daný právny stav ustanovenia o bezdôvodnom obohatení. Z ustanovenia § 731 OZ vyplýva, že pre zánik príkaznej zmluvy sa použijú primerane ustanovenia o zániku plnomocenstva (§ 33b). Inak povedané ustanovenie § 731 OZ v súvislosti so zánikom príkaznej zmluvy odkazuje na primerané použitie ustanovení o zániku plnomocenstva. Z ustanovení § 33b OZ je možné vyvodiť, že príkazná zmluva zanikne, ak: a) došlo k vykonaniu úkonu, na ktorý bol príkaz obmedzený, alebo b) ak príkazca príkaz odvolal, alebo c) ak zmluvu vypovedal (odstúpil od nej) príkazník, d) ak príkazník zomrie, alebo e) ak zomrie príkazca, ak z obsahu zmluvy nevyplýva niečo iné. Príkazná zmluva v tomto konkrétnom prípade zanikla realizáciou príkazu (vykonaním úkonu), na ktorý bol tento príkaz obmedzený, a to predajom 1 ks hromadnej akcie reprezentujúcej 16 kmeňových akcií za kúpnu cenu 420.000,- € a následným pripísaním finančných prostriedkov na účet žalovanej. Pripísaním poslednej splátky na účet žalovanej došlo k vykonaniu úkonu, na ktorý bola príkaznou zmluvou zaviazaná ako príkazník. Preto list žalobkyne doručený žalovanej zo dňa 7. marca 2014, ktorý hovorí o odvolaní príkazu, je už v tomto prípade bezpredmetný, keďže predmetný príkazný vzťah zanikol realizáciou tohto príkazu (teda splnením), a preto nebolo možné už príkaz odvolať. Na základe uvedeného ani nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie a žalobkyňa bola oprávnená domáhať sa iba plnenia z príkaznej zmluvy (§ 727 OZ). Z tohto dôvodu preto nebolo možné použiť v danom prípade ustanovenia o vydaní bezdôvodného obohatenia.

2.6. Odvolací súd mal v predmetnej veci za to, že nárok žalobkyne nie je premlčaný, ale v krátkosti považuje za potrebné vyjadriť sa k námietke premlčania vznesenej zo strany žalovanej a k jej prípadnému rozporu s dobrými mravmi. Z opisu skutkového stavu je nepochybné, že vzťahy medzi žalobkyňou ako matkou a žalovanou ako dcérou sú rozvrátené. Na druhej strane je však potrebné uviesť, že žalobkyňa poverila svoju dcéru k uskutočneniu obchodu príkaznou zmluvou, pričom je ťažko uveriteľné, že pokiaľ by vzťahy medzi matkou a dcérou boli až tak vážne rozvrátené ako tvrdí dcéra, matka by dcére s najväčšou pravdepodobnosťou svoje celoživotné úspory nezverila. V tejto súvislosti odvolací súd nadobudol dojem, že dcéra ako žalovaná využila narušené vzťahy medzi ňou a matkou a cielene neposkytovala matke informácie ohľadom realizácie z príkaznej zmluvy, pričom vzbudzovala u matky dojem, že daný príkazný vzťah trvá, a teda nedošlo ešte k plneniu z príkaznej zmluvy. Je nepochybné, že dcéra mala vedomosť o ochorení matky, pričom odvolací súd má za to, že toto konanie dcéry by v danom konkrétnom prípade malo byť vyhodnotené ako konanie v rozpore s dobrými mravmi t. j. konkrétne vznesená námietka premlčania je podľa názoru odvolacieho súdu vznesená v rozpore s dobrými mravmi. Nakoľko však odvolací súd nárok žalobkyne považoval za uplatnený v lehote (nepovažoval za premlčaný), na daný argument týkajúci sa námietky premlčania vznesenej v rozpore s dobrými mravmi už neprihliadal.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“), a to podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolateľka po opise podstatných právnych záverov nižších súdov vzhľadom na dovolacie dôvody samostatne vo vzťahu k dvom rôznym právnym otázkam, ktoré riešil odvolací súd. Išlo o otázku súvisiacu so začatím plynutia premlčacej doby (bod 3.1.) a o otázku rozporu vznesenej námietky s dobrými mravmi (bod 3.2.). Žalovaná žiadala, aby najvyšší súd (i) najskôr odložil vykonateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia a následne, aby (ii) napadnuté odvolacie rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. Prvá právna otázka, ktorú odvolací súd podľa žalovanej riešil nesprávne, spočíva v určení „momentu premlčávania práva, v tomto smere in concreto práva príkazcu na vydanie úžitkov z vykonaného príkazu podľa § 727 Občianskeho zákonníka v prípade čiastkových (dielčích), príkazníkom postupne prijatých viacerých úžitkov, ktorých splatnosť nie je určená dohodou, právnym predpisom a ani rozhodnutím (§ 563 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 101 Občianskeho zákonníka)“. Podľa jej názoru premlčacia doba pre vydanie úžitku prijatého v rámci vykonávania príkazu vo viacerých plneniach začína plynúť pre každé plnenie samostatne. V tomto ohľade poukázala na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/785/2009, R (ČR) 104/2011 a NS SR sp. zn. 3Obo/44/1997 a R 28/1984.

3.2. Druhá právna otázka, ktorú odvolací súd podľa názoru žalovanej riešil nesprávne, spočíva v tom, „či je možné považovať vznesenie námietky premlčania ako rozporné s dobrými mravmi medzi sporovými stranami, ktoré viaže príbuzenský pomer, avšak ich vzťahy sú rozvrátené, v situácii, kedy veriteľ nevyvinul dostatočné úsilie na ochranu jeho práva“. V tomto prípade sa mal odvolací súd odkloniť od dovolacieho rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/41/2012.

4. Žalobkyňa vo svojich vyjadreniach k dovolaniu žalovanej poukázala na správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, rozporovala dovolateľkou tvrdený odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej praxe dovolacieho súdu a navrhla, aby najvyšší súd podané dovolanie odmietol resp. zamietol.

5. V rámci podaného dovolania žalovaná podala (aj) návrh na odloženie vykonateľnosti ňou napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktorému najvyšší súd uznesením z 10. októbra 2018 sp. zn. 7Cdo/197/2018 vyhovel.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. V danom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že za relevantné podľa tohto ustanovenia považuje dve otázky: a/ otázku začatia plynutia premlčacej doby (bod 3.1.) a b/ otázku rozporu vznesenej námietky s dobrými mravmi (bod 3.2.).

10. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Obsah tohto pojmu napĺňajú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Patrí doň ale aj prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili (3Cdo/6/2017, 3Cdo/158/2017, 3Cdo/163/2018, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017, 6Cdo/129/2017).

10.1. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

11. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa dovolací súd zameriava

na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu.

12. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodňuje žalovaná poukázaním (aj) na rozhodnutia NS ČR sp. zn. 28Cdo/785/2009 a R (ČR) 104/2011, ktoré však nemožno považovať za ustálenú prax dovolacieho súdu (bod 10.1.).

12.1. Žalovaná tvrdí, že odvolací súd sa pri prvej právnej otázke (bod 3.1.) odklonil (aj) od právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí sp. zn. 3Obo/44/1997. Toto rozhodnutie sa však netýkalo premlčania práva na vydanie úžitkov pri plnení príkazu, o ktoré išlo v posudzovanej veci, ale týkalo sa vyslovenia neplatnosti ručiteľskej a záložnej zmluvy, na základe ktorých sa začalo exekučné konanie predajom nehnuteľnosti. Už z uvedeného je zrejmé, že predmetný odkaz dovolateľky sa týkal sporu skutkovo a právne zreteľne odlišného. Tam vyslovený názor na otázku, odkedy plynie všeobecná trojročná premlčacia doba, je bez právneho významu k nosným dôvodom, na ktorých založil svoje rozhodnutie odvolací súd. Žalovanou uvedená dovolacia argumentácia, že odvolací súd sa v danom prípade odklonil od záverov vyjadrených v tomto rozhodnutí najvyššieho súdu, je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

12.2. Žalovaná ďalej tvrdí, že odvolací súd sa pri prvej právnej otázke (bod 3.1.) odklonil (aj) od právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí R 28/1984 (rozsudok Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 3Cz/99/81 z 30. novembra 1981). Ani toto rozhodnutie sa netýkalo premlčania práva na vydanie úžitkov pri plnení príkazu, ale týkalo sa zaplatenia žalovanej sumy 20.000,- Kčs titulom dohody o pôžičke na kúpu rodinného domu. Z uvedeného je rovnako zrejmé, že predmetný odkaz dovolateľky sa týkal sporu skutkovo a právne zreteľne odlišného. Jej dovolacia argumentácia, že odvolací súd sa v danom prípade odklonil od záverov vyjadrených v tomto rozhodnutí najvyššieho súdu, je preto rovnako neopodstatnená a nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd právnymi závermi, na ktorých založil rozhodnutie napadnuté dovolaním žalobkyne, neodklonil v nastolenej otázke [a/ začatia plynutia premlčacej doby (bod 3.1.)] od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorú v danom prípade predstavujú rozhodnutiach najvyššieho súdu uvedené vyššie.

14. Vzhľadom na to, že sa odvolací súd pri riešení uvedenej právnej otázky neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dospel odvolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva.

15. Žalovaná v podanom dovolaní nastolila aj právnu otázku rozporu vznesenej námietky s dobrými mravmi (body 3.2. a 9). Na uvedenú právnu otázku - ktorú síce odvolací súd riešil (bod 2.6) - však v napadnutom rozhodnutí neprihliadal, nakoľko nárok žalobkyne považoval za uplatnený v lehote (nepovažoval ho za premlčaný). Inak povedané predmetná otázka by v rámci nastoleného dovolacieho prieskumu mala svoj právny význam (iba) vtedy, ak by odvolací súd pri vecnom prieskume prvej otázky (body 3.1. a 9) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej v súvislosti s touto právnou otázkou obstoje, a teda, že nárok žalobkyne v časti o zaplatenie 320.000,- € v okolnostiach posudzovanej veci premlčaný bol. Pokiaľ ale žalovaná nebola v dovolaní úspešná v súvislosti so spochybnením žalovanej istiny v časti o zaplatenie 320.000,- € pre ňou tvrdené premlčanie tohto nároku, potom vecný dovolací prieskum druhej právnej otázky (body 3.2. a 9) by mal len akademickú povahu, a bol by bez praktického právneho významu pre samotné dovolacie rozhodnutie.

16. Najvyšší súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalobkyne na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ruší uznesenie najvyššieho súdu z 10. októbra 2018 sp. zn. 7Cdo/197/2018, ktorým bola odložená vykonateľnosť napadnutého odvolacieho rozsudku z 10. januára 2018 sp. zn. 2Co/156/2017.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.